

การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นความผิดมูลฐาน
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

นางสาวจันทน์ นาคเจริญวารี

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1610-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROVIDING THE OFFENSE CONCERNING ENVIRONMENT AS
PREDICATE OFFENSE IN ANTI MONEY LAUNDERING ACT B.E. 2542

Miss Chantanee Nakcharoenwari

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53-1610-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นความผิดมูลฐาน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
โดย	นางสาวจันทนี นาคเจริญวารี
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตนัน

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดิพันธ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์คณิง ภาไชย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตนัน)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ)

..... กรรมการ
(พันตำรวจเอกสีหนาท ประยูรรัตน์)

..... กรรมการ
(ดร.มณฑิพย์ ศรีรัตนาน ทานุกานอน)

จันทน์ นาคเจริญวารีย์ : การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542. (PROVIDING THE OFFENSE CONCERNING ENVIRONMENT AS PREDICATE OFFENSE IN ANTI MONEY LAUNDERING ACT B.E.2542) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญญเฏฐ , อ. ที่ปรึกษาร่วม : รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน 190 หน้า. ISBN 974-53-1610-5.

ความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่กระทำโดยผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ก่อให้เกิดมลพิษขั้นรุนแรง และมีการสะสมในสิ่งแวดล้อมเป็นเวลานานจนเกิดผลเสียหายในระยะยาว ปัญหานี้เกี่ยวกับกฎหมายหลายฉบับ ซึ่งมุ่งกำหนดให้ผู้ประกอบการมีหน้าที่บำบัดของเสียก่อนปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม แต่กระบวนการบำบัดดังกล่าวสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูงมาก ดังนั้นผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จึงลักลอบปล่อยของเสียโดยไม่ผ่านการบำบัดตามที่กฎหมายกำหนดออกสู่สิ่งแวดล้อมจนกลายเป็นมลพิษ ปัญหาสำคัญคือกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันไม่มีบทบัญญัติที่มุ่งหมายป้องกันและปราบปรามการกระทำดังกล่าวโดยตรง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึง การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 โดยจำกัดขอบเขตการศึกษาเฉพาะการกระทำที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในเชิงคุณภาพ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 รวมทั้งกฎกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่าความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีลักษณะเดียวกับความผิดมูลฐาน คือ ผู้กระทำมีแรงจูงใจในผลประโยชน์จำนวนมากที่ได้จากการลักลอบปล่อยของเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม แม้ตระหนักดีว่าการกระทำของตนก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อมและต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และผลตอบแทนที่ได้จำนวนมากนี้มักถูกนำไปใช้ในการกระทำความผิดอย่างอื่นหรือสร้างอิทธิพลแก่ตน ทำให้กลายเป็นวงจรอาชญากรรมต่อเนื่องไม่สิ้นสุดและยากที่จะปราบปราม

ดังนั้น ผู้เขียนจึงเสนอให้นำมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอันเป็นมาตรการที่มีผลในเชิงยับยั้งการกระทำความผิดอย่างเด็ดขาดมาใช้บังคับในความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นการตัดวงจรอาชญากรรมและเพื่อให้การพิทักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....2547.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4486057534 : MAJOR LAWS

KEY WORD : OFFENSES CONCERNING ENVIRONMENT / ENVIRONMENTAL LAW /
MONEY LAUNDERING / PREDICATE OFFENSES

CHANTANEE NAKCHAROENWARI : PROVIDING THE OFFENSE
CONCERNING ENVIRONMENT AS PREDICATE OFFENSE IN ANTI MONEY
LAUNDERING ACT B.E. 2542. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.VIRAPONG
BOONYOBHAS, THESIS COADVISOR : ASSOC.PROF. MATTAYA JITTIRAT,
190 pp. ISBN 974-53-1610-5.

Offenses relating to the environment committed by entrepreneurs in the big industrial sector are one major cause of serious pollution that can be accumulated and bring about long-term negative effects. This problem is involved with many laws providing that it is necessary for entrepreneurs to treat the industrial waste before releasing it into the environment. But the treatment process is so expensive that entrepreneurs opt to release the industrial waste without prior treatment resulting in pollution. One major problem is the current applicable laws relating to the environment lacks of provisions directly aimed at preventing and suppressing these offenses.

This research aims at studying the prescription of offenses relating to the environment as predicate offenses as provided by the Anti Money Laundering Act B.E.2542. The scope of the study focuses on the action that affects the quality of the environment as provided by the Enhancement and Conservation of National Environmental Quality Act B.E.2535 (A.D.1992) and the Factory Act B.E.2535 (A.D.1992) as well as other related ministerial regulations. The results of the study show that the offenses relating to the environment have all characters that are main components of predicate offenses provided by the Anti Money Laundering Act B.E. 2542. The main motivation for committing offenses relating to the environment is the lucrative benefits gained from releasing the waste without prior treatment as required by the laws. The offenders commit these offenses although they know that their action might cause serious effects to the environment and hazards to the public health. The benefits will be used in committing other offenses and increase their own influence resulting in a circle of perpetual crimes hard to suppress.

The author suggests that some measures provided by Anti Money Laundering laws should be applied in a case of offenses relating to the environment because these measures have a deterring effect. The offenses relating to the environment should be prescribed as predicate offenses provided by the Anti Money Laundering Act B.E. 2542 so as to terminate the circle of crimes and to promote the success of environmental protection.

Field of Study.....Law.....Student's signature.....*Chantane Nakhawee*
Academic year.....2004.....Advisor's signature.....*V. Boonyobhas*
Co-advisor's signature.....*Mattaya Jittirat*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของท่านรองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส ที่ได้สละเวลารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และกรุณาให้คำแนะนำคำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ผู้เขียนสำนึกในความกรุณาของท่านเป็นที่สุดและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำในการทำและแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมและได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมในเบื้องต้น รวมทั้งให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านศาสตราจารย์คณิง ภาไชย ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ ท่านศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ ท่านพันตำรวจเอก สีหนาท ประยูรรัตน์ และท่าน ดร.มณฑิพย์ ศรีรัตน ทาบุญกานอน ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์รวมทั้งได้ช่วยให้คำแนะนำในการทำและแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์

ขอขอบคุณคุณสุพิศตรา แผนวิชิต คุณสรลนุช สกธิรเจริญทรัพย์ คุณสกาเวเดือน ลี้มพงศธร คุณมัทธมา บริสุทธิ์และครอบครัว และเพื่อน ๆ พี่น้องทุกท่านที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้ทั้งหมด ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในทุก ๆ ด้านรวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้เขียนมาโดยตลอด ผู้เขียนซาบซึ้งในความมีน้ำใจของทุกท่านและขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดา และญาติพี่น้องทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน และให้กำลังใจอันสำคัญยิ่งแก่ผู้เขียนตลอดมา

ท้ายที่สุด หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์ทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบให้เป็นกตเวทิตาแก่ บิดามารดาอันเป็นที่รักยิ่ง ญาติพี่น้อง และบูรพาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนข้อบกพร่องใดๆ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียวและขอภัยมา ณ โอกาสนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.6 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย.....	6
บทที่ 2 ความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	7
2.1 สิ่งแวดล้อม : ความหมายและสภาพปัญหา.....	7
2.1.1 ความหมายของสิ่งแวดล้อม.....	7
2.1.2 สถานการณ์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน.....	9
2.1.3 สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม.....	17
2.1.4 สภาพปัญหาและความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม.....	20
2.1.5 แหล่งที่มาของมลพิษ.....	24
2.1.5.1 มลพิษทางน้ำ.....	25
2.1.5.2 มลพิษทางอากาศ.....	27
2.1.5.3 ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล.....	27
2.1.5.4 ของเสียอันตราย.....	29
2.1.5.5 วัตถุอันตราย.....	30
2.2 การกระทำความผิดต่อสิ่งแวดล้อม.....	31
2.2.1 ลักษณะความผิดและรูปแบบความผิดที่กระทำต่อสิ่งแวดล้อม.....	31
2.2.1.1 เป็นความผิดที่ไม่ใช่กำลังประทุษร้ายหรือ มีรูปแบบไม่รุนแรง.....	32
2.2.1.2 เป็นความผิดที่ใช้ระยะเวลานานกว่าผลร้ายจะปรากฏ....	32

2.2.1.3	เจตนาในการกระทำความผิด.....	33
2.2.1.4	ผู้กระทำความผิดโดยมุ่งหวังผลตอบแทนจำนวนมาก.....	33
2.2.1.5	มีผู้ร่วมกระทำความผิดเป็นขบวนการ.....	34
2.2.1.6	เป็นความผิดที่ยากจะปราบปราม.....	35
2.2.1.7	ก่อให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง.....	35
2.2.2	ประเภทความผิดที่กระทำต่อสิ่งแวดล้อม.....	36
2.2.2.1	ความผิดที่กระทำต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง.....	36
2.2.2.2	ความผิดที่ฝ่าฝืนข้อห้ามหรือข้อกำหนด.....	37
2.2.3	ความสัมพันธ์ของอาชญากรรมกับการกระทำความผิด เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	37
2.3	กฎหมายเกี่ยวกับการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม.....	48
2.3.1	พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535.....	49
2.3.1.1	ความเป็นมาและเจตนารมณ์ในการตรากฎหมาย.....	49
2.3.1.2	สาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535.....	50
2.3.1.3	การบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535.....	52
2.3.2	พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535.....	58
2.3.2.1	ความเป็นมาและเจตนารมณ์ในการตรากฎหมาย.....	59
2.3.2.2	สาระสำคัญของพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535.....	59
2.3.2.3	การบังคับใช้พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535.....	60
2.4	องค์กรผู้บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการพิทักษ์รักษาสิ่งแวดล้อม.....	62
2.4.1	องค์กรตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535.....	62
2.4.2	องค์กรนอกพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535.....	66
บทที่ 3	สาระสำคัญของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	68
3.1	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการฟอกเงิน.....	68
3.1.1	ทฤษฎีการสมคบกัน (Conspiracy Theory).....	71
3.1.2	ทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน (Aiding and Abetting Theory). 72	

3.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการฟอกเงิน.....	73
3.2.1 ความหมายของการฟอกเงิน.....	73
3.2.2 ขั้นตอนการดำเนินการฟอกเงิน.....	74
3.2.3 แหล่งที่มาของการฟอกเงิน.....	75
3.2.4 รูปแบบและวิธีการฟอกเงิน.....	75
3.3 เหตุผลและความจำเป็นในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	77
3.4 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	
พ.ศ. 2542.....	90
3.4.1 ความผิดอาญฐานฟอกเงิน.....	90
3.4.2 ความผิดมูลฐาน.....	92
3.4.2.1 หลักเกณฑ์ทั่วไปในการกำหนดความผิดมูลฐาน.....	92
3.4.2.2 ข้อพิจารณาประกอบหลักเกณฑ์ในการกำหนด	
ความผิดมูลฐาน.....	95
3.4.3 หลักการสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม	
การฟอกเงิน.....	100
3.4.3.1 การกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิด.....	100
3.4.3.2 การกำหนดมาตรการลงโทษผู้สนับสนุน หรือผู้ช่วยเหลือ	
ผู้พยายามกระทำความผิด หรือผู้สมคบเพื่อกระทำ	
ความผิดฐานฟอกเงิน.....	100
3.4.3.3 กำหนดให้มีมาตรการลงโทษที่หนักขึ้นสำหรับ	
ผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย	
ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	101
3.4.3.4 การนำมาตรการริบทรัพย์ในทางแพ่งมาใช้ควบคู่กับการ	
ดำเนินงานในกฎหมายอื่น.....	101
3.4.3.5 กำหนดให้มีการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำผิดใน	
ทางแพ่ง.....	101
3.4.3.6 มาตรการอื่น ๆ	102
3.4.4 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม	
การฟอกเงิน.....	104
3.4.5 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกรรม.....	104
3.4.6 อำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	106
3.5 ความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินของต่างประเทศ.....	107

3.5.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	107
3.5.2 ประเทศออสเตรเลีย.....	112
3.5.3 ประเทศฟิลิปปินส์.....	117
บทที่ 4 การนำมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้บังคับใน	
   ความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม.....	115
4.1 เหตุผลและความจำเป็นในการนำกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	
มาใช้กับความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม.....	115
4.2 ข้อพิจารณาหลักเกณฑ์ในการกำหนดความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมเป็น	
ความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	126
4.2.1 ความผิดที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมร้ายแรง	
หรืออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	127
4.2.2 ความผิดที่กระทำโดยองค์กรอาชญากรรม	
หรือมีลักษณะเป็นขบวนการ.....	128
4.2.3 ความผิดที่ให้ผลตอบแทนสูงและผู้กระทำกระทำโดยมุ่งหวัง	
ผลตอบแทนจำนวนมาก.....	129
4.2.4 ความผิดที่มีการนำผลตอบแทนที่ได้จากการทำความผิดไป	
ทำความผิดซ้ำหรือนำไปใช้แสวงหาประโยชน์อย่างอื่น.....	129
4.2.5 ความผิดที่ยากจะปราบปราม.....	130
4.2.6 ความผิดที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐในทางเศรษฐกิจ	
หรือสังคม.....	131
4.3 ขอบเขตการนำมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้บังคับ	
ในความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม.....	132
4.3.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดลอมแห่งชาติ	
พ.ศ. 2535.....	132
4.3.2 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง...	134
4.4 การนำมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้บังคับกับความผิด	
เกี่ยวกับสิ่งแวดลอม.....	136
4.4.1 มาตรการในการลงโทษผู้ทำความผิดฐานฟอกเงินในมูล	
ฐานความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม.....	136
4.4.1.1 การทำความผิดฐานฟอกเงิน.....	136

4.4.1.2	การกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร.....	139
4.4.1.3	การลงโทษผู้สนับสนุนการกระทำความผิด.....	140
4.4.1.4	การลงโทษผู้พยายามกระทำความผิด.....	141
4.4.1.5	การลงโทษผู้สมคบกันกระทำความผิด.....	141
4.4.1.6	การลงโทษหนักขึ้นสำหรับผู้มีตำแหน่งหน้าที่ กระทำความผิด.....	143
4.4.2	มาตรการการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้จากการ กระทำความผิด.....	144
4.4.2.1	มาตรการยึดและอายัดทรัพย์สิน.....	146
4.4.2.2	มาตรการการทำให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน.....	148
4.5	แนวทางการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน การบังคับใช้กฎหมาย.....	150
4.5.1	ขั้นตอนก่อนจะปรากฏการกระทำความผิดมูลฐานในความผิด เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	151
4.5.2	ขั้นตอนภายหลังที่ปรากฏการกระทำความผิดมูลฐานในความผิด เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	152
4.6	ผลกระทบจากการนำมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้ ในความผิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	160
4.6.1	ผลดี.....	160
4.6.2	ผลกระทบ.....	162
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	164
	รายการอ้างอิง.....	173
	ภาคผนวก.....	179
	ประวัติผู้เขียน.....	190